

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE
SUPLIMENTARĂ

18 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecători:

Nicolae Clima, Sveatoslav Moldovan,

Ion Corolevschi, Iuliana Oprea

examinînd cererea privind emiterea unei decizii suplimentare înaintată de Cramarenco Iurii și Șilencova Liudmila, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Cramarenco Iurii și Șilencova Liudmila împotriva lui Ovcerenco Nadejda și Ovcerenco Veaceslav cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

CONSTATĂ:

La 13 februarie 2009 Cramarenco Iurii și Șilencova Liudmila au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ovcerenco Nadejda și Ovcerenco Veaceslav cu privire la încasarea de la pîrîți, în mod solidar, a prejudiciului material în cuantumul stabilit de expert - în mărime de 25 545,62 lei, încasarea în beneficiul lui Cramarenco Iurii a prejudiciului moral cauzat în mărime de 50 000 lei și în beneficiul lui Șilencova Liudmila în sumă de 10 000 lei. La fel solicită încasarea în mod solidar de la pîrîții Ovcerenco Nadejda și Ovcerenco Veaceslav a tuturor cheltuielilor de judecată suportate, în sumă totală de 9 100,99 lei, din care: pentru asistența juridică - 5 000 lei; pentru serviciile OCT Chișinău în legătură cu examinarea prezentei cauze civile - 192,94 lei, pentru efectuarea a 2 expertize pe parcursul examinării prezentei cauze - 2000 lei și 1800 lei în total - 3 800 lei, taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată -100 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 10 noiembrie 2011 acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea în mod solidar de la Ovcerenco Nadejda și Ovcerenco Veaceslav în folosul lui Cramarenco Iurii și Șilencova Liudmila suma de 25 542,62 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 5 000 cu titlu de prejudiciu moral și 9 100,99 lei cheltuieli de judecată.

La 26 decembrie 2011 Cramarenco Iurii și Șilencova Liudmila au depus cerere de apel, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 10 noiembrie 2011 în partea respingerii acțiunii și emiterea în această parte a unei noi hotărîri de admitere a pretențiilor.

La 27 decembrie 2011 și Ovcerenco Nadejda cu Ovcerenco Veaceslav au depus cerere de apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd casarea ei și emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 11 decembrie 2012 a respins ca nefondată cererea de apel declarată de către Cramarenco Iurii și Șilencova Liudmila și a admis cererea de apel declarată de către Ovcerenco Nadejda și Ovcerenco Veaceslav. A casat hotărîrea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 10 noiembrie 2011 și a emis o hotărîre nouă prin care a respins ca nefondată cererea de chemare în judecată a lui Cramarenco Iurii și Șilencova Liudmila împotriva Ovcerenco Nadejda și Ovcerenco Veaceslav cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

Considerînd ilegală decizia instanței de apel, la 01 martie 2013, Cramarenco Iurii și Șilencova Liudmila au contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2012 și menținerea hotărîrii primei instanțe în partea necontestată, precum și pronunțarea unei noi decizii în partea de admitere și încasare a prejudiciului moral conform cererii de chemare în judecată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 09 octombrie 2013, a fost admis recursul declarat de Cramarenco Iurii și Șilencova Liudmila, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2012 și menținută hotărîrea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 10 noiembrie 2011.

La 06.12.2013 și 13.12.2013 Cramarenco Iurii și Șilencova Liudmila au înaintat o cerere prin care solicită emiterea unei decizii suplimentare privind încasarea cheltuielilor de judecată (asistența juridică, taxele de stat) suportate de ei la judecarea cauzei.

În motivarea acestor cereri, solicitanții au indicat că la adoptarea deciziei din 09.10.2013, instanța de recurs a omis să se pronunțe asupra repartizării cheltuielilor de judecată.

Verificînd materialele cauzei în raport cu argumentele expuse în cererile lui Cramarenco Iurii și Șilencova Liudmila, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit conchide că acestea sunt parțial întemeiate și urmează a fi admise din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 250 alin. (1) lit. c) CPC, instanța care a pronunțat hotărîrea poate, din oficiu sau la cererea participanților la proces, să emită o hotărîre suplimentară, dacă nu a rezolvată problema repartizării între părți a cheltuielilor de judecată ori a omis să se pronunțe asupra cererilor martorilor, experților, specialiștilor, interpreților sau reprezentanților cu privire la cheltuielile de judecată a căror compensare li se cuvine.

Conform art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a pricinii.

Conform art. 90 lit. i) CPC, cheltuielile de asistență juridică se atribuie la cheltuieli de judecare a pricinii.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Potrivit art. 96 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Conform art. 96 alin. (1¹) CPC, cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Astfel, pornind de la prevederile normelor enunțate mai sus în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul constată că prin decizia din 09.10.2013, recursul declarat de Cramarenco Iurii și Șilencova Liudmila a fost admis, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2012 și menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 10 noiembrie 2011.

La adoptarea deciziei din 09.10.2013, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a omis să soluționeze problema compensării cheltuielilor de judecată suportate de Cramarenco Iurii și Șilencova Liudmila în procesul judecării pricinii, deși această cerință a fost înaintată.

În acest context, Colegiul consideră că partea care a pierdut procesul, în speță Ovcerenco Nadejda și Ovcerenco Veaceslav, urmează să plătească părții care a avut câștig de cauză, Cramarenco Iurii și Șilencova Liudmila, toate cheltuielile de judecată.

Astfel, potrivit materialelor cauzei, Cramarenco Iurii a achitat în recurs taxa de stat în mărime de 433 lei (f.d. 32, vol. II), care urmează a fi restituiți din contul lui Ovcerenco Nadejda și Ovcerenco Veaceslav.

Referitor la compensarea cheltuielilor legate de acordarea asistenței juridice de către avocatul Igor Coba, Colegiul menționează că, în principiu, la stabilirea volumului și costului serviciilor de asistență juridică, se vor lua în considerație prevederile Recomandării Baroului Avocaților din Republica Moldova privind quantumul onorariilor percepute în diverse categorii de cauze, aprobată la 29 decembrie 2005.

În această ordine de idei, Colegiul relevă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care, fiind confruntată cu soluționarea cauzelor Boicenco vs. Moldova și SRL “Oferta Plus” vs. Moldova, a rambursat societăților reclamante cheltuielile pentru asistența juridică, notînd caracterul real, necesar și rezonabil al sumelor solicitate prin raportare la complexitatea cauzei și aportul considerabil al avocaților.

Totodată, Înalta Curte a mai statuat că nu ține de competența sa de a se expune asupra acordului cu privire la onorarii. În conformitate cu jurisprudența sa, ea urmează să stabilească dacă costurile și cheltuielile au fost necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime (*Amihalachioaie c. Moldovei*).

Astfel, prin prisma celor menționate, instanța de recurs consideră că Ovcerenco Nadejda și Ovcerenco Veaceslav urmează să compenseze lui Cramarenco Iurii și Șilencova Liudmila 2 500 lei cu titlu de cheltuieli de acordare a asistenței juridice, mărimea căreia o consideră reală, necesară și rezonabilă în raport cu complexitatea cauzei. Referitor la cerința de încasare a sumei de 500 lei, achitată pentru asistența juridică, în legătură cu examinarea cererii de explicare depusă de Ovcerenco Nadejda și Ovcerenco Veaceslav la 31.10.2013, Colegiul o consideră neîntemeiată, deoarece nu au fost rezonabile și necesare.

În temeiul celor expuse, conducându-se de prevederile art. art. 94, 96, 250 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Se admite parțial cererea lui Cramarenco Iurii și Șilencova Liudmila privind emiterea unei decizii suplimentare.

Se încasează de la Ovcerenco Nadejda și Ovcerenco Veaceslav în beneficiul lui Cramarenco Iurii și Șilencova Liudmila cu titlu de cheltuieli de judecată: 433 (patru sute treizeci și trei) lei taxa de stat și 2 500 (două mii cinci sute) lei asistența juridică. În rest, cererea se respinge.

Decizia este irevocabilă din momentul pronunțării.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nicolae Clima

Sveatoslav Moldovan

Ion Corolevschi

Iuliana Oprea